

משרד העבודה, הרווחה
והשירותים החברתיים

מדינת ישראל משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים לשכת השר

כ"ט אב תשע"ז
21 אוגוסט 2017
2017-0041-980

לכבוד
ח"כ מכלוף מיקי זוהר
יו"ר הוועדה לצדק חלוקתי ולשוויון חברתי
כנסת ישראל

שלום רב,

הנדון: תגובה לפנייה בעקבות דיון הוועדה בנושא "בחינת האפליה נגד קהילת האנשים עם עיוורון ולקויות ראייה לעומת נכויות אחרות"
מכתב מיום 23 יולי 2017

הפנייה הועברה לבדיקה מול ד"ר אילנה גלייטמן, מנהלת השירות לעיוור במשרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים ולהלן התייחסותי:

1. בהתייחס לדרישה "לפעול להשוואת השכר במפעלים מוגנים" שכר מינימום מותאם", כפי שמקבלים בעלי נכויות אחרות, זאת משום שעיוורים ולקויי ראייה, מקבלים רק מחצית מכך" – אבקש לציין כי אנשים עם מוגבלות המועסקים במפעלים מוגנים אינם מקבלים "שכר מינימום מותאם". שכן, חוק "שכר מינימום מותאם" מחייב יחסי עובד-מעביד. עובדים אלה נחשבים במעמד של משתקמים ויחסי עובד-מעביד לא חלים עליהם. ככל הנראה הוועדה מתכוונת למוצב הקיים במפעלי חברת "המשקם" שם מקבלים העובדים מחצית משכר המינימום, לא שכר מינימום מופחת.
2. מודל שכר עיוורים במפעלים מוגנים לעיוורים - שכר זה מורכב משני רכיבים:
 - א. שכר קבוע - זהו רכיב קבוע שאינו תלוי בתפוקתו של העובד. גובהו עומד על 9.82 ₪ לשעה, שהוא מחצית משכר עובדי המשקם.
 - ב. שכר מתפוקה - נקבע על פי תפוקת העובד.
 - ג. הרציונל העומד בבסיס תשלום זה הינו עידוד תפוקות העובד, מתוך הכרה ביכולותיו.
3. נתונים - סיכום נתוני השכר של העובדים העיוורים במפעלים המוגנים מצביע על ממוצע השכר בכך אחד מהרכיבים שצויינו לעיל, לחוד וביחד, כדלקמן:
 - א. שכר קבוע לשעה בשנת 2016 עמד על 9.14 ₪.
 - ב. ממוצע שכר מתפוקה לשעה - 7.52 ₪.

משרד העבודה, הרווחה
והשירותים החברתיים

מדינת ישראל

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים לשכת השר

- ג. סה"כ שכר נמוצע לשעה - 16.66 ₪.
- ד. יודגש כי, בחלק מהמפעלים לעיוורים עמד השכר הנמוצע על יותר משכר זה והגיע עד 10.41 ₪ לשעה מתפוקה, סה"כ - 19.55 ₪.
4. היחס בין שכר מינימום לשעה במגזר הציבורי, בחברת המשקם ובמפעל מוגן לעיוורים - בשנת 2016 עמד שכר מינימום במגזר הציבורי, לשעה - 25.94 ₪.
בחברת המשקם עמד השכר על - 18.28 ₪.
שכר העיוורים בממוצע לשעה עמד על 16.66 ₪ ובחלק מהמפעלים עבר את שכר המשקם והגיע עד 19.55 ₪.
5. יצוין כי חלק ממפעלי חברת המשקם מעסיקים עובדים עיוורים לפי המודל שצוין בסעיף 2 לעיל. מנהלי החברה טוענים כי מודל זה מהווה מרכיב משמעותי בעידוד ובתמרוץ עובדים לתגבור תפוקה והם רואים בו מודל ראוי.
6. שכר מינימום נופחת לעונת שכר מינימום חוק שכר מינימום נופחת קובע דרגות שכר המותאמות ליכולותיו של העובד, לאחר שנבדקו על ידי בודק.
דרגות השכר המופחת מתחילות מ- 19% משכר המינימום, היינו: 4.92 ₪ לשעה (מ- 25.94 ₪ לשעה שכר מינימום).
יוצא איפה, שמעבר עובדים עיוורים במפעלים מוגנים לדרגות השכר של שכר מינימום נופחת יפגע משמעותית בשכרם כדי פחות ממחצית.
7. שילוב עובדים בגיל השלישי ברצוני לבשר לוועדה כי המצב תוקן וכיום עובדים עיוורים המגיעים לגיל השלישי והם משולבים במפעלים מוגנים כלליים, מכשיכים בעבודתם במידה והם רוצים בכך.

בברכה

ח"כ חיים כץ

שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים